

KOROŠKA OSREDNJA KNJIŽNICA
dr. Franca Sušnika

Iztok Lovrić in Ciril Horjak
BUKVOPEDIJA

*Vredila
Simona Vončina*

A-D E-G H-I J-

KOKR *To zgodbo pišemo že 60 let...*

CIP - Kataložni zapis o publikaciji

Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

021

027(497.4Ravne na Koroškem)"1949/2009"

LOVRIC, Iztok

Bukvopedija : to zgodbo pišemo že 60 let --- / [besedila] Iztok

Lovrić in [ilustracije] Ciril Horjak ; uredila Simona Vončina ;

[stripi dr. Horowitz ; fototeka Tomo Jeseničnik, arhiv KOKR in The

U. S. National Archives and Records Administration]. - Ravne na

Koroškem : Koroška osrednja knjižnica dr. Franceta Sušnika, 2009

ISBN 978-961-6706-03-2

247723008

BUKVOPEDIJA

To zgodbo pišemo že 60 let ...
in zgodba se nadaljuje ...

Izdala in založila: **Koroška osrednja knjižnica
dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem**

zanjo: **mag. Irena Oder**

Urednica projekta pri KOKR: **Simona Vončina**

Besedilo: **Iztok Lovrić**

Ilustracije: **Ciril Horjak**

Stripi: **dr. Horowitz**

Oblikovanje: **Iztok Lovrić**

Tipografija: Minion, Comic Book Commando

Fototeka: Tomo Jeseničnik, arhiv KOKR
in The U.S. National Archives and Records Administration

Lektoriranje: mag. Irena Oder

Tisk: Rado Žaže, Forma film, s. p.

Naklada: 1000 izvodov

Strip je izšel v okviru praznovanj ob 60. jubileju Koroške osrednje knjižnice dr. Franca Sušnika

Iztok Lovrić in Ciril Horjak BUKVOPEDIJA

uredila
Simona Vončina

KOROŠKA OSREDNJA KNJIŽNICA
dr. Franca Sušnika

Knjige gorijo

V današnjem svetu nešteti informacij in premnogih medijev, ki nas z njimi zasipajo iz dneva v dan, se včasih komu zazdi, da knjige sploh niso več pomembne. Nekateri so celo prepričani, da so knjige dolgočasne. Nič ne bi moglo biti dlje od resnice.

Dolgočasne so samo slabe knjige, tiste dobre pa nikoli niso bile in nikoli ne bodo dolgočasne, sicer jih ljudje ne bi že tisočletja pisali, brali in hranili v velikih hišah, ki so jih mogočni vladarji, kralji in cesarji gradili, da bi v njih živela znanje in kultura starega sveta.

Knjižnice so bile nekoč stvar prestiža in dokaz moči. Ko je dal Ptolomej I. skoraj tri stoletja pred našim štetjem zgraditi znamenito Aleksandrijsko knjižnico, je to storil tudi zato, da bi svetu pokazal, kako velik in pameten vladar je.

Da knjige nikakor niso nepomembna reč, potrjuje tudi dejstvo, da so bile v vseh velikih in majhnih vojnah, od prazgodovine do današnjih dni, knjižnice vedno na seznamih ciljev, ki jih je potrebno uničiti. Osvajalske vojske so na ta način hotele izbrisati vsako sled za kakršnokoli kulturo, ki ni bila njihova.

Aleksandrijska knjižnica je gorela vsaj štirikrat. V prvih stoletjih našega štetja so največkrat gorele krščanske knjige, kasneje pa so skoraj vedno gorele knjige, ki niso bile dovolj krščanske. Ko so muslimanski osvajalci krenili na

vzhod, so tam zažgali največjo budistično knjižnico, in ko so španski konkvistadorji osvajali Srednjo in Južno Ameriko, so uspeli zažgati skoraj vse knjige majevske civilizacije, tako da je danes na svetu vsega nekaj primerkov.

SEM VELIK
IN PAMETEN
VLADAR!

AMPAK
JAZ SEM
ŠE BOLJ
PAMETEN.

JULIJ CEZAR
LETA
48 PR.N.ŠT.?

AVRELIJAN
V 3. SOLETJU
NAŠEGA ŠTETJA?

NO,
SAMO
JAZ
SEM
ŠE
BOLJ
PAMETEN!

TEOFIL
SKORAJ STO
LET KASNEJE?

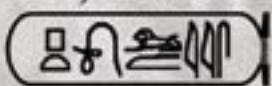
MORDA
RES, AMPAK
JAZ SEM
PA NAJBOLJ
PAMETEN!

ALI MUSLIMANI
POD VODSTOM KALIFA
OMARJA PO
LETU 624 N.ŠT.?

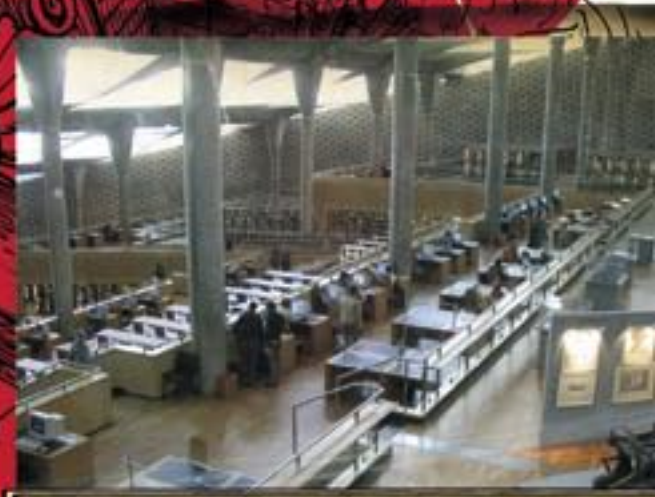
TO BOMO
PA ŠE VIDELI!

KDO JE UNIČIL
ALEKSANDRIJSKO KNJIŽNICO?

PTOLEMEJ,
GRADITELJ
ALEKSANDRIJSKE
KNJIŽNICE

NAJVERJETEJE JE KNJIŽNICO
MED BITKO ZAŽGAL OGENJ
CEZARJEVE VOJSKE,
A PO STOLETJIH OSVAJANJ
JE ZMAGALA PAMET:
ALEKSANDRIJSKA KNJIŽNICA
SPET STOJI!

Knjige pa niso gorele samo v davnih časih in na oddaljenih celinah. Ko je leta 1933 v Nemčiji na oblast prišel Adolf Hitler, je knjigam takoj napovedal vojno. V velikih mestih so na trgih gorele grmade knjig vseh vrst, tudi nemških avtorjev, ki niso bili po okusu nove oblasti.

Nekaj let kasneje, ko je druga svetovna vojna dosegla naše kraje, so tudi tu gorele knjige. In ko so ravno v teh koroških gozdovih 15. maja

1945 odjeknili še zadnji streli te grozovite vojne na evropskih tleh, je bilo v teh krajih knjig bolj malo, velika večina je namreč zgorela v plamenih*.

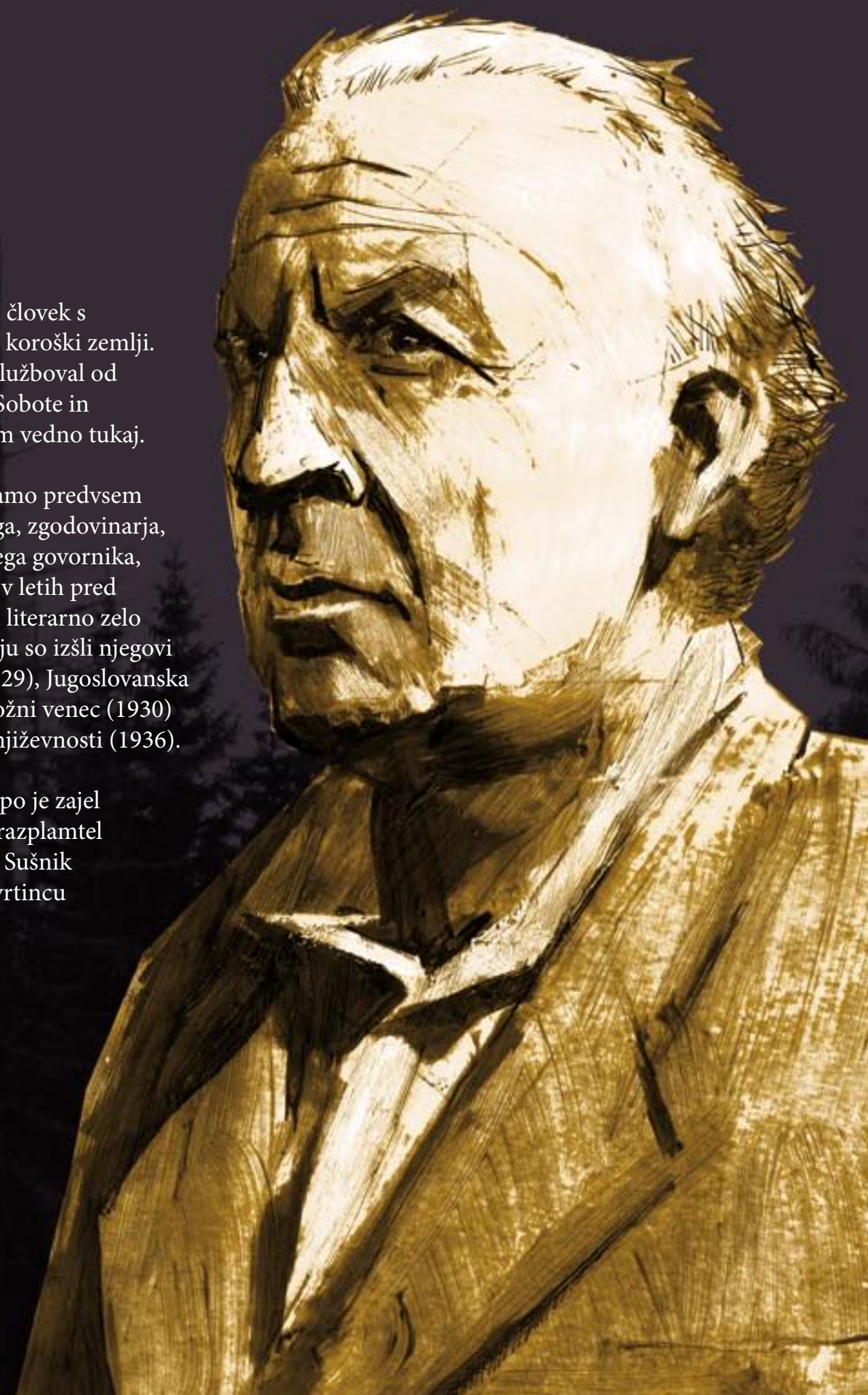
Če bi bile knjige nepomembne in dolgočasne, se nekateri najbrž ne bi tako silno trudili, da jih ohranijo za prihodnje rodove, tisti drugi pa jih verjetno ne bi tako vztrajno uničevali. Gotovo je nekaj v knjigah. Nekaj, kar je vredno branja.

DR. FRANC SUŠNIK

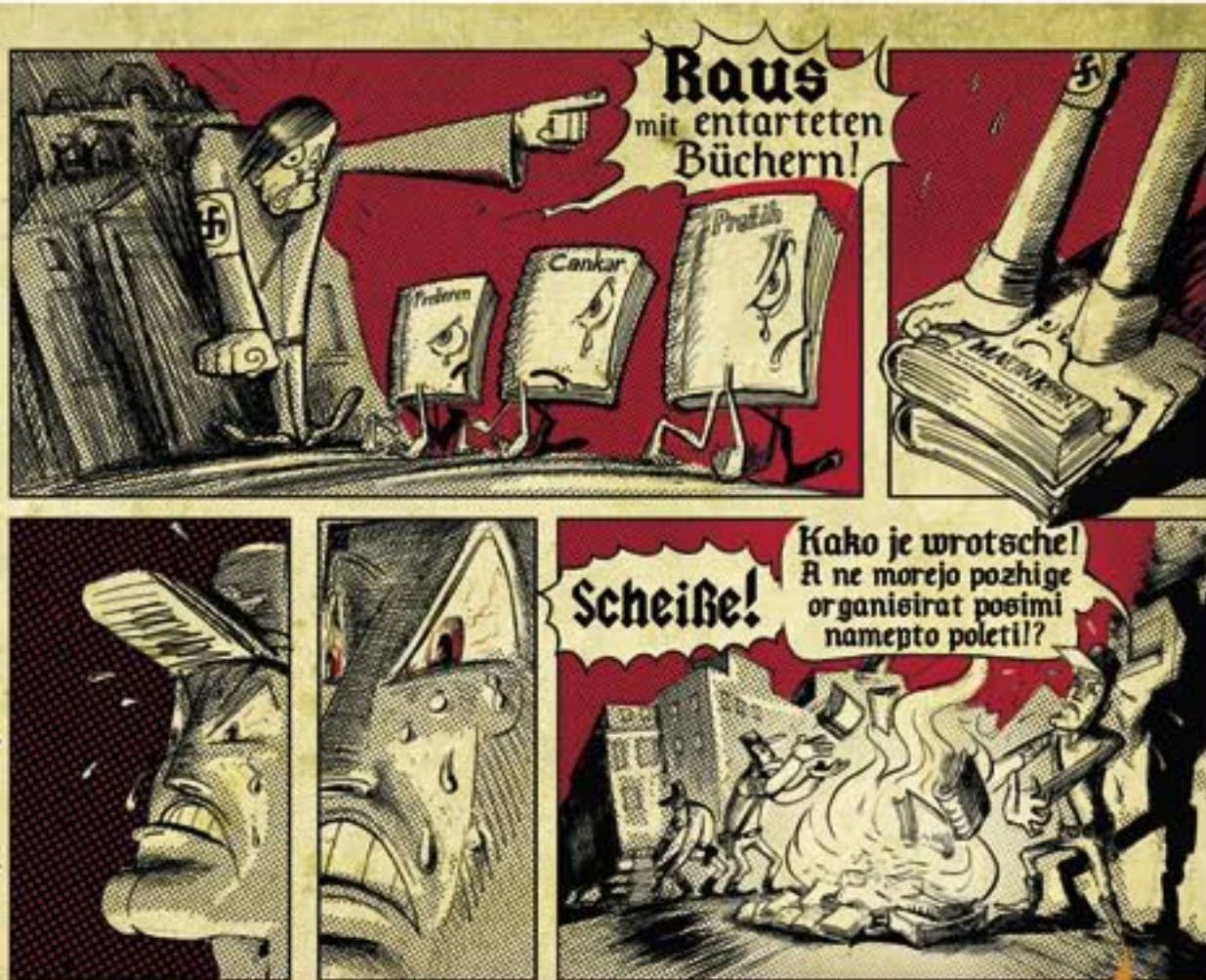
Dr. Franc Sušnik je bil človek s koreninami globoko v koroški zemlji. Čeprav je v mladosti služboval od Beograda do Murske Sobote in Maribora, je bil s srcem vedno tukaj.

Čeprav se ga spominjamo predvsem kot izrednega pedagoga, zgodovinarja, knjižničarja in odličnega govornika, je bil dr. Franc Sušnik v letih pred 2. svetovno vojno tudi literarno zelo dejaven. V tem obdobju so izšli njegovi Prekmurski profili (1929), Jugoslovanska književnost (1930), Rožni venec (1930) in Pregled svetovne književnosti (1936).

A prišla je vojna, Evropo je zajel ognjeni vihar, ki se je razplamtel okrog sveta in tudi dr. Sušnik se je znašel v krutem vrtincu človeških usod.

Der Krieg
gegen Bücher

7000

* Zgodovinarji ocenjujejo, da je bilo leta 1941 v Mežiški dolini okoli 7000 knjig, začetni fond Študijske knjižnice ob ustanovitvi pa je bil približno 700 knjig.

Skica ameriškega vojaškega zdravnika, ki je bil med osvoboditelji Dachaua. Napis v kotu: "velik kup trupel".

Konec 2. svetovne vojne je dočkal v taborišču Dachau, od koder ga je pot izčrpanega in slabotnega pripeljala nazaj v rodni kraj, a vseeno se je takoj lotil dela. V vsega nekaj mesecih je postavil na noge gimnazijo, ki se je sprva naselila v ravnem gradu in še isto jesen odprla vrata prvim dijakom.

DACHAU

Slovenski arhitekt in slikar Boris Kobe je v Dachauu izdelal karte za tarok.

Trupla taboriščnikov, ki so umrli zaradi lakote med transportom v Dachau.

V ta čas segajo tudi skromni začetki Študijske knjižnice, ki je najprej delovala v okviru gimnazije, vendar je bila gneča v grajskih prostorih prevelika in dolgo tako ni moglo biti. Dr. Francu Sušniku gre zasluga, da je v Guštanju, kot so se vse do leta 1952 imenovali Ravne, začela rasti nova gimnazija.

Bili so tudi takšni, ki so se ambicioznim načrtom dr. Sušnika posmehovali, češ, kaj pa bo Ravnem nova gimnazija in še Študijska knjižnica? A da so imeli prav dr. Sušnik in tisti, ki so mu stali ob strani, je pokazal čas.

Ko se je leta 1953 gimnazija preselila v nove prostore in je Študijska knjižnica dobila v uporabo in upravljanje celotno grajsko poslopje, sta v gradu, kot je dejal dr. Franc Sušnik, "zapela les in kovina". Arhitekt Tone Bitenc, ki je bil učenec znamenitega Jožeta Plečnika, se je obnove in notranje prenove gradu lotil z izredno predanostjo, in ni čudno, da je glas o naši knjižnici že zdavnaj segel daleč prek dolin, gora in meja.

V 50. in 60. letih prejšnjega stoletja so Študijsko knjižnico na Ravnah, današnjo Koroško osrednjo knjižnico dr. Franca Sušnika, redno obiskovali pisatelji, pesniki, literarni teoretiki, slikarji, kiparji in mnogi drugi umetniki iz Slovenije, Jugoslavije in sveta. Z gimnazijo na Ravnah se je Korošcem odprla pot v svet, Študijska knjižnica pa je svetu odprla pot na Koroško.

Vse to si je zamislil in s pomočjo vodilnih mož ravnanske železarnice, dolgoletnega direktorja Gregorja Klančnika in drugih, v prihodnost zazrtih sodelavcev, tudi udeležil dr. Franc Sušnik. Ni bilo veliko ljudi, ki so v teh krajih pustili tako neizbrisni pečati. Knjižnica danes nosi njegovo ime, in prav je tako.

Gospa Marija

Marija Suhodolčan
na svojem
delovnem mestu.

A dr. Sušnik bi najbrž težko sam skrbel za vse, kar se je dogajalo v knjižnici in okoli nje, in konec koncev – vsaka “prava” knjižnica potrebuje knjižničarko.

To, da je postala prva knjižničarka v naši knjižnici prav maturantka prve generacije ravnstevskih gimnazijcev, je bila srečna igra usode, saj se je Marija Suhodolčan – Dolenc z dolgoletnim, predanim in izredno strokovnim delom vpisala v mnoga poglavja zgodovine naše knjižnice.

Na začetku, ko je knjižnica premogla le kakih tisoč naslovov, je gospodična Marija pričela z delom in ko je po več kot tridesetih letih gospa Marija delo prepustila drugim, je bilo tudi po njeni zaslugi v knjižnici shranjenih, evidentiranih, sortiranih in označenih več kot sto tisoč knjig, rokopisov in drugih zapisov.

Sestavila je mnoge bibliografije, v katerih je pregledno popisana bogata pisna kulturna dediščina Koroške. Zbirala je domače jezikovno in narodopisno gradivo in sodelovala v kulturno-umetniških društvih, leta 1950 je na primer v ravnstevskem letnem gledališču nastopila v Miklovi Zali in to kar v naslovni vlogi.

Aktivna je bila v svetu krajevne skupnosti, predsedovala pa je komisiji za socialna vprašanja. Za svoje delo je prejela številna priznanja, od Čopove diplome Društva bibliotekarjev Slovenije (1975) do srebrne (1981) in zlate (1984) plakete Prežihovega Voranca ter srebrnega Sušnikovega priznanja občine Prevalje za življenjsko delo na področju bibliotekarstva.

Ime Marije Suhodolčan – Dolenc bo v spominu Koroške osrednje knjižnice še dolgo živelo.

VORANC JE NAS!

P režihov Voranc je bil človek posebnega kova. Ta samonikli intelektualec, pisatelj in politik, humanist in svetovljan je koroško dušo ponesel daleč prek meja naše domovine. Njegova dela so prevedena v mnoge jezike, tudi v kitajščino. Potoval je od Dunaja, Prage, Moskve, Bukarešte do Aten, Pariza, Osla in naprej, a vedno je bil in bo ostal – naš človek.

Zofka Kvedrova je bila urednica Domačega prijatelja in Prežihova prva mentorica.

Razglednica, poslana s fronte, kaže obup prve svetovne vojne.

Rodil se je kot Lovro Kuhar leta 1893 v Kotljah, kjer je preživljal nič kaj brezskrbno otroštvo. Kot prvorojeni sin revnih staršev je moral zelo zgodaj poprijeti za marsikatero težavno kmečko opravilo. Tudi kasneje ni imel sreče, saj je oče na šolanje poslal njegovega brata, mladi Voranc pa je ostal na kmetiji.

Trst v času, ko je Voranc skoraj odšel v Ameriko.

KO SE JE LOVRO KUHAR RODIL, JE BILA SLOVENIJA DEL AVSTROOGRSKE MONARHIJE, KI JI JE VLADAL CESAR FRANC JOŽEF.

Vendar ga to ni strlo, kot tudi še velikokrat kasneje nič ni moglo zlomiti njegove neuklonljive volje. Že zelo mlad je začel pisati in ko je bil star komaj 16 let, je bila v mesečniku Domači prijatelj pod psevdonom Ivan Wastl objavljena njegova črtica Petkov Cenc.

Leto kasneje pa se je že odpravil v Ameriko, ki je bila tedaj obljubljen dežela za vse, ki so iskali boljšo prihodnost. Ni prišel daleč, pot se je neslavno končala že v Trstu. Nekaj let kasneje ga je divja vihra prve svetovne vojne, kot mnoge druge, odnesla po bojiščih in frontah, kjer je mladi Voranc na lastne oči videl vso grozo in bedo tedanjega sveta.

Po vojni se je Voranc zaposlil v železarni, leta 1923 pa se je preselil na Ravne, kjer sta z ženo živela do leta 1930. Potem so sledila leta potovanja, ki so Voranca popeljala v svet.

Živel in pisal je na Dunaju, v Parizu in drugod, kot član komunistične internacionale pa je potoval po vsej Evropi, saj je v pomembnih političnih krogih tistega časa igral vidno vlogo. Seveda Voranc ni bil član komunistične partije, ker bi ga zanimala oblast ali kar koli podobnega. Kot mnogi razumniki v obdobju med obema svetovnjima vojnama, je tudi on v komunističnih idejah videl obris pravičnejšega sveta.

V tistem času je bil svet nekako razpet med kapitalizmom, fevdalizmom in kolonializmom, med neskončnimi množicami izkoriščanih in revnih delavcev pa se je po vsej Evropi razvnelo nezadovoljstvo. Proletarci vseh dežel so se združili pod isto zastavo, da bi enkrat za vselej spremenili ta krivični svet.

Tako je najbrž mislil tudi Voranc, a je nazadnje morda spoznal, da s politiko sveta ne bo mogel spremeniti. Že leta 1939 je namreč prenehal s političnim delovanjem in se povsem posvetil pisanju.

V letih potovanja je napisal nekatera svoja najpomembnejša dela. Romana Požganica in Doberdob je denimo pisal v zaporu in tudi leta 1940, ko je izšla zbirka novel Samorastniki, je bil Voranc na begu pred jugoslovansko policijo, ki mu je pripela oznako "politično nevaren", zato je med leti 1939 in 1943 živel v ilegali.

Aktivno je sodeloval v kulturniški celici osvobodilne fronte in v uredništvu Slovenskega zbornika, za katerega je napisal v tistem času zelo odmeven prispevek z naslovom Za samoodločbo slovenskega naroda. Leta 1943 ga je aretirala zloglasni nemški gestapo in Nemci so ga odpeljal na zaslišanje kar v Berlin, konec vojne pa je Voranc dočkal v taborišču Mathausen.

Kjer koli je bil, je tudi pisal in nikoli ni prenehal pisati. Ob zatonu življenja, ko ga je že pestila bolezen, pa je najmlajšim bralcem podaril še ene najlepših otroških povesti, kar jih premore naš jezik – Solzice.

Voranc v italijanskem policijskem zaporu, 1943

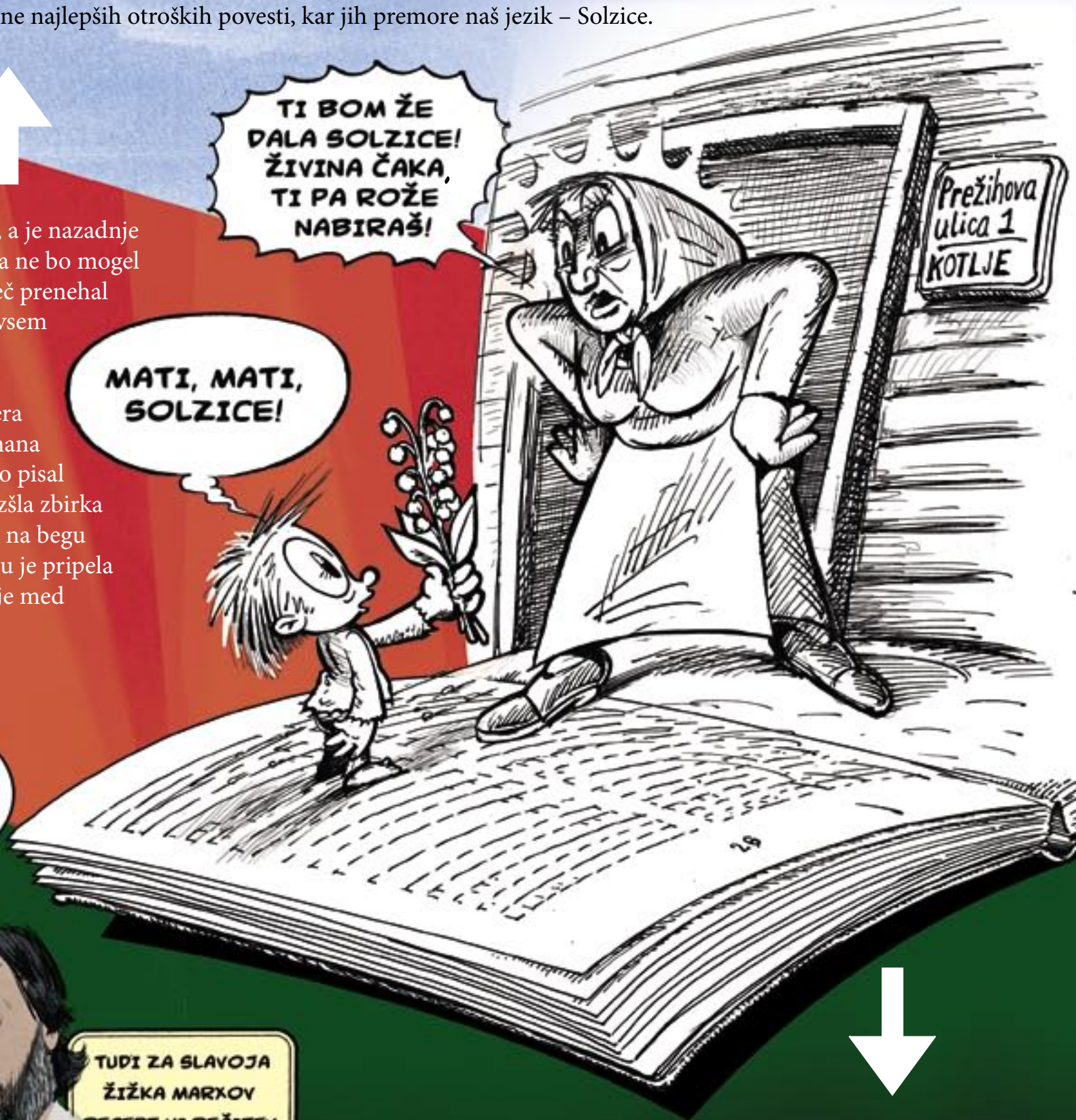

TUDI ZA SLAVOJA ŽIŽKA MARKOV RECEPT NI REŠITEV.

ZAČETI JE TREBA OD ZAČETKA, VSE JE TREBA NA NOVO PREMISLIT.

MATI, MATI, SOLZICE!

TI BOM ŽE DALA SOLZICE! ŽIVINA ČAKA, TI PA ROŽE NABIRAŠ!

Prežihova ulica 1 KOTLJE

Lovro Kuhar - Prežihov Voranc je umrl leta 1950. V Koroški osrednji knjižnici dr. Franca Sušnika je njegova spominska soba, v njej so mnogi osebni predmeti, rokopisi, pisma in prevodi njegovih del. Doprsni kip Prežihovega Voranca stoji pred njegovo domačijo in zre v dolino, ki ga ne bo nikoli pozabila. Voranc je naš!

Domoznanstvo

A. Š. Drabósnjak:
Komedijska o izgubljenem sinu,
zač. 19. stol.

F. L. Lesičjak,
tipičen koroški bukovnik

Korošci smo ob Prežihovem Vorancu lahko ponosni še na celo vrsto ljudskih piscev, dramatikov, pesnikov in kronistov, ki so v svojih pesmih in pismih, igrah, pripovedih in zapisih zgodbe in viže teh krajev ohranili za prihodnje rodove.

Domoznanstvo je že vse od ustanovitve zelo pomembna dejavnost Koroške osrednje knjižnice. V domoznanski zbirki, ki zajema slovensko in zamejsko Koroško, zbiramo, obdelujemo, hranimo in posredujemo gradivo koroških avtorjev in gradivo o Koroški, hkrati pa nastaja lokalna bibliografija Koroške.

Fran Ksaver Meško,
duhovnik in pisatelj

V knjižnici organiziramo domoznanske razstave in prireditve ter digitaliziramo dragoceno gradivo, ki je na naši spletni strani in na spletnih portalih dLib in Kamra dostopno kar najširšemu krogu uporabnikov.

Črnjanski rokopis, 1633 – 1707

Dr. Franc Kotnik,
slavist in etnolog

Koroška osrednja knjižnica hrani tudi nekaj posebnih zbirk, ena takšnih je denimo celotna zapuščina in spominska soba slavista in etnologa dr. Franca Kotnika, ki zajema veliko neprecenljivega domoznanskega gradiva in rokopisov, med njimi rokopisno pesmarico Lukasa Mavrerja in rokopis Andreja Šusterja Drabósnjaka, gradivo iz zapuščine pa predstavlja zamatke domoznanske zbirke.

Luka Kramolc,
“brzen brumen vižar ljudskih pesmi”

Kadar steče beseda o glasbi, zborovskem petju in ljudskih pesmih, se pogovor vedno začne in konča pri Luki Kramolcu, ki je glasbeno izročilo naših prednikov zbiral, urejal, zapisoval in prirejal ter ga tako rešil pred pozabo. Tudi njegovo obsežno zapuščino hrani naša knjižnica.

Otvoritev Gimnazije Ravne,
10. 10. 1954

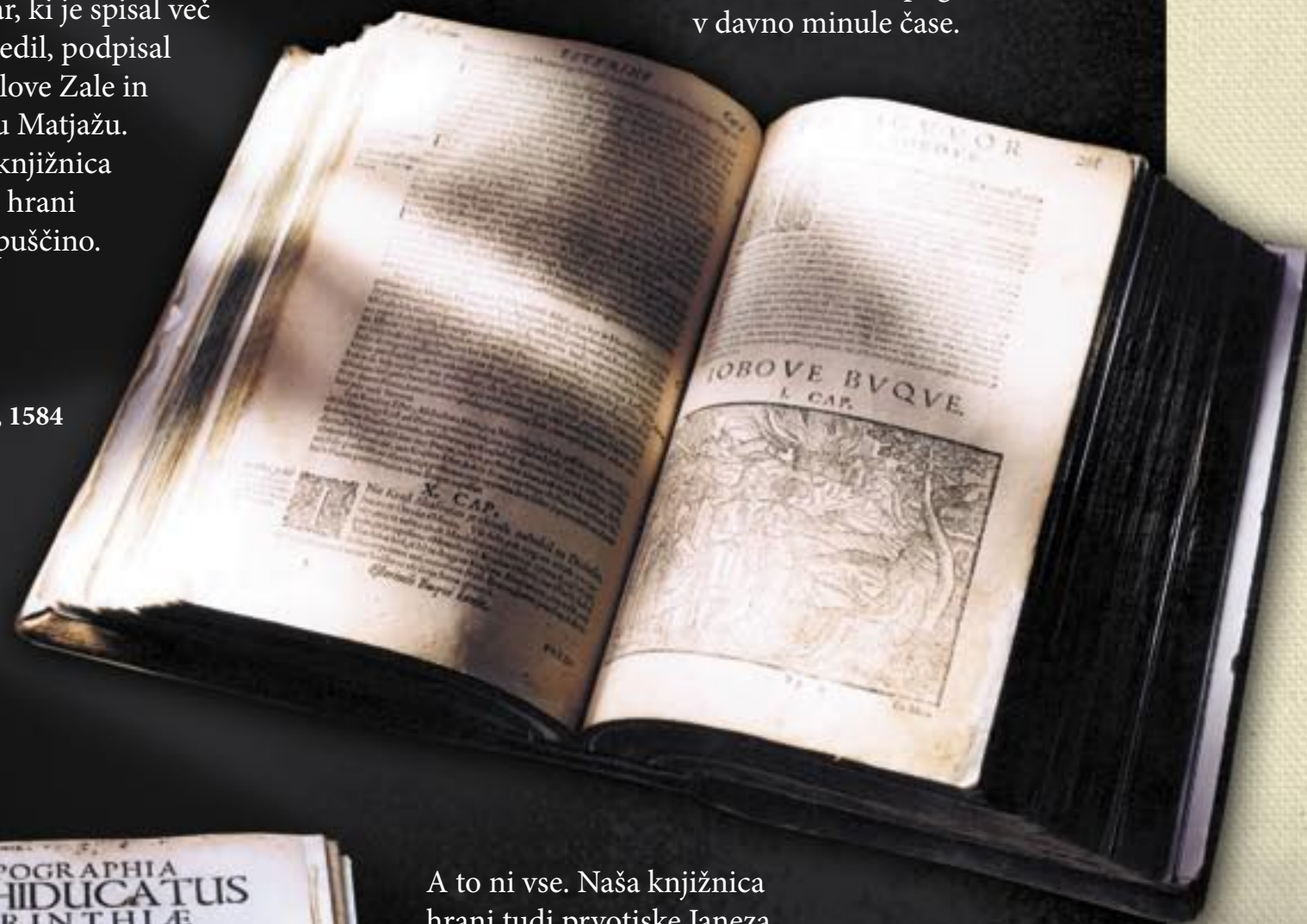
Božidar Ted Kramolc,
slikar, arhitekt in pisatelj

Tu je našla svoj dom celotna zapuščina dr. Julija Felaherja, ki vsebuje zelo zanimivo fotografsko gradivo iz obdobja bojev za severno mejo. V Koroški osrednji knjižnici hranimo tudi obsežno zapuščinsko gradivo pisatelja Franca Ksaverja Meška, ki ga je knjižnici podaril Viktor Smolej, urednik Meškovih Zbranih del.

S svojimi ljudskimi igrami in živahno dramsko govorico se je v koroško dušo zapisal Jakob Špicar, ki je spisal več kot 80 odrskih besedil, podpisal dramtizacijo Miklove Zale in obudil mit o Kralju Matjažu. Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika hrani njegovo bogato zapuščino.

Dalmatinova biblija, 1584

Nekateri rokopisi so tako stari in nenavadni, da njihovih avtorjev sploh ne poznamo. Takšen je znameniti Črnjanski rokopis, ki šteje 300 in več let, v njem pa so zapisana slovenska imena, besede, molitve in še marsikaj, kar nam odstira pogled v davno minule čase.

A to ni vse. Naša knjižnica hrani tudi prvotiske Janeza Vajkarda Valvasorja in enega od izvirnih izvodov Dalmatinove Biblije, ki je bila natisnjena leta 1584 in je postavila temelje, na katerih je slovenski jezik zrasel v slovenščino, ki jo govorimo in pišemo danes.

J. V. Valvasor: Topografija nadvojvodine Koroške, 1688

Maksim Gaspari: Kurent in otroci, 1950

Mladinske pripovedke Leopolda Suhodolčana poznajo otroci mnogih dežel, saj so bila njegova dela prevedena v 15 jezikov, Korošci pa smo se mu oddolžili tako, da smo po njem poimenovali pionirsko knjižnico, kjer se s prvimi knjigami srečujejo tisti najmlajši bralci.

Ob vseh drugih zbirkah sta tu še Fototeka in Artoteka, ki hranita obsežno fotografsko gradivo in bogato zbirko slovenske umetnosti 20. stoletja in drugih likovnih del, ter posebna zbirka "Grajsko pohištvo", ki šteje okoli 40 vrhunskih eksponatov baročnega in drugega pohištva.

Dediščina minulih rodov je polna presenečenj in kdor se pusti presenetiti, mu ne bo nikoli dolgčas.

Stojan Batič: Mecen, 1980

Gustav Gnamuš: Jesen

Mirsad Begić: Dr. Franc Sušnik: študija za portret, ok. 1980

Jože Tisnikar: Nikoli vojne, 1970

SEDEMDSESETA IN OSEMDESETA

Sedemdeseta in osemdeseta leta prejšnjega stoletja so si kronološko gledano čisto blizu, vendar gre za desetletji, ki se skoraj ne bi mogli bolj razlikovati. Če si pomagamo z najbolj preprosto prisposodbo, bi lahko rekli, da je v sedemdesetih sijalo sonce in cvetelo cvetje, v osemdesetih pa so nebo zakrili temni oblaki in rože so ovenele.

Leta 1971 je tedanja Študijska knjižnica zaradi statusa regijske knjižnice pričela prejemati obvezni izvod vsega slovenskega tiska, kar je močno povečalo priliv novega gradiva. To obdobje je zaznamovala tudi tako imenovana Slovenska potujoča knjižnica v zamejski Koroški, ki je med leti 1971 in 1978 Slovence onstran meje oskrbovala s knjigami v slovenskem jeziku. Na tisoče knjig je šlo na pot s tem "knjigobusom" in našlo svoje bralce od Celovca do Pliberka.

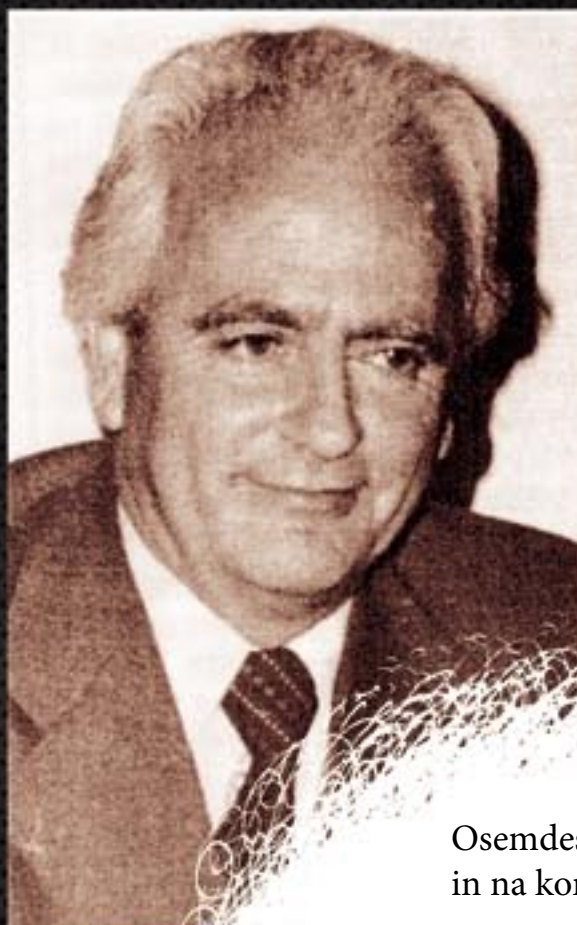

Knjige pa so potovale na različne načine in včasih so jih tudi malone tihotapili prek meje. Manj pomembno je bilo "kako", važno je bilo le, da so šle čez.

A ob koncu sedemdesetih so se na obzorju že zgrinjali oblaki in čas, ki je prihajal, v te kraje ni prinesel veliko dobrega. Gospodarska, ekonomska, politična in socialna kriza so našo dolino in tudi širšo domovino ter nenazadnje vso Evropo, zavili v sivino brezizhodnosti.

MEJE
MOJEGA
JEZIKA
SO MEJE
MOJEGA
SVETA.

Prof. Janez Mrdavšič je bil ravnatelj
Koroške osrednje knjižnice od
leta 1979 do leta 1994

V teh težkih časih je vodenje knjižnice prevzel prof. Janez Mrdavšič, ki ima največ zaslug za to, da knjižnica v tem obdobju ni izgubila vizije. V začetku osemdesetih je Koroška osrednja knjižnica nekdanje ljudske knjižnice v Mežiški dolini povezala v enotno knjižnično ustanovo, 13. decembra 1980 pa je bila otvoritev Pionirske knjižnice Leopolda Suhodolčana. V tem času je začela nastajati domoznanska zbirka monografskih in serijskih publikacij.

Osemdeseta so bila za Koroško bolj sušna leta, a knjižnica je šla naprej in na koncu tega tunela je sijalo sonce. Novo sonce novega dne.

MAJDA KOTNIK VERČKO

Beseda "plebiscit" je Koroški ostala v grenkem spominu, saj jo je tisti iz leta 1920 presekal na dva dela, ki odtlej ne živita več istega življenja. Zato je bil referendum o samoodločbi slovenskega naroda o odhodu iz skupnosti jugoslovanskih republik in vzpostavitvi nove samostojne slovenske države za vse Slovence, še prav posebej pa za nas, Korošce, izrednega pomena. Vsak je hotel prispevati svoj glas za suvereno in neodvisno Slovenijo. Ljudstvo je spregovorilo in samo nekaj mesecev kasneje so sanje postale resničnost, po vsej deželi pa so zaplapolale nove slovenske zastave.

Ni šlo brez groženj, zapletov in spopadov, ki so bili najbolj siloviti prav ob mejah in tudi v teh krajih so potekali boji med slovensko vojsko in teritorialno obrambo ter enotami jugoslovanske armade. A po desetih dneh je orožje utihnilo in postalo je jasno, da Slovenije na njeni poti v neodvisnost ne more ustaviti nihče. Jugoslovanska armada se je umaknila, na Hrvaškem ter v Bosni in Hercegovini so sledila leta krvavih vojn, Slovenci pa smo zmago izbojevali z veliko več sreče in manj razdejanja.

Koroška osrednja knjižnica je v tem času pričela z vključevanjem v vseslovensko računalniško podprto vzajemno bazo gradiva COBIB, leta 1994 pa je vodenje knjižnice prevzela Majda Kotnik Verčko, ki je se je pogumno podala na pot celovite in vsestranske prenove.

POJDI
SM, ČE SI
UPAŠ!

V začetku 90. let prejšnjega stoletja se je rodila nova država, prihajale so nove tehnologije, pred vrati je bil svet računalnikov, interneta in neslučenih možnosti.

ČE JIM BO USPELO IZ TEH
ZIDOV KDAJ SPET NAREPITI
KNJIŽNICO, SEM PA JAZ
NAVADEN PICIKL.

BOŠ VIDEL,
DA BO ŠLO!
SAJ NI TAKO TEŽKO.
VČASIH JE POTREBNO
SAMO OBRNITI
NOVO STRAN!

JONK, PROSIM, NEHAJ BEZKATJ PO STRANI KNJIŽNICE IN VOZI TO PREKLETO REŽI!

Leta 1995 smo v knjižnici pričeli z avtomatizacijo izposoje in pospešenim retrospektivnim vnosom knjižničnega gradiva, domoznanski oddelek se je preselil v nove prostore, v leto 1997 pa segajo začetki projekta obnove knjižnice, ki je bila končana leta 2005.

V zadnjih dvajsetih letih se je spremenilo skoraj vse, eno pa je ostalo isto. Ljudje še vedno radi beremo knjige in čeprav obstaja že veliko virtualnih knjižnic, kjer je v elektronski obliki bralcem dostopnih na sto tisoče knjig, raziskave kažejo, da ljudje še vedno raje berejo tiste prave, papirnate knjige, s stranmi, ki pod našimi prsti vznemirljivo šumijo, ko jih obračamo drugo za drugo, za drugo ...

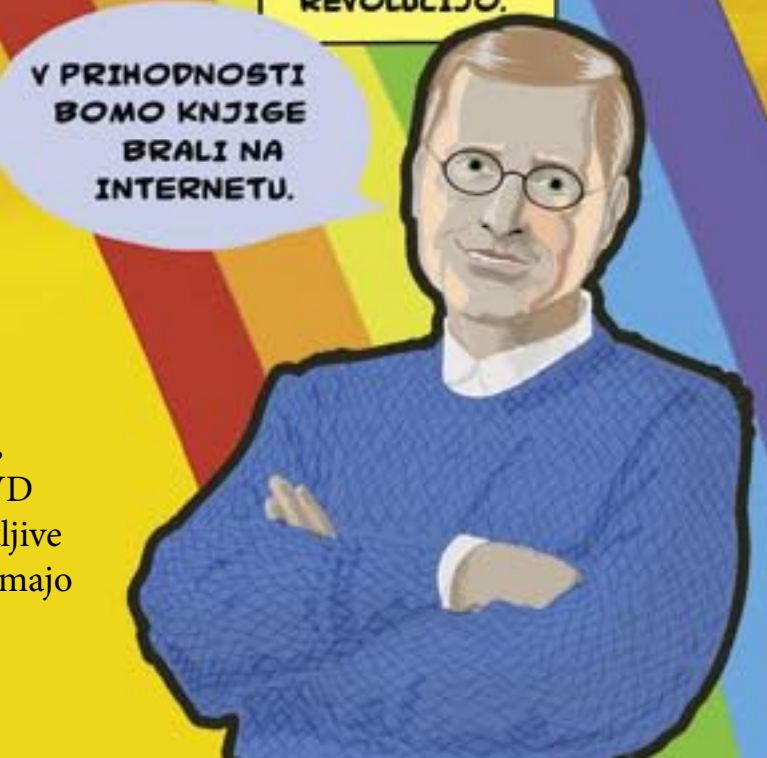
Nove tehnologije so dragoceno orodje, od uporabnikov, torej od nas, pa je odvisno, če bomo novim tehnologijam vdihnili tudi nov smisel. V Koroški osrednji knjižnici dr. Franca Sušnika smo na pot informatizacije poslovanja in digitalizacije pomembnega arhivskega gradiva krenili že pred dvajsetimi leti. Za nami je dolga pot in rezultati so vidni na vsakem koraku.

Vse je novo, ostajata pa radovednost in vznemirjenje, ki ga začutimo, ko v roke vzamemo knjigo, pa naj bo to Harry Potter, Oliver Twist ali Brkonja Čeljustnik, Cervantes, Cankar, Tolkien, Kafka ali Murakami.

Verjetno si niti Prežihov Voranc ni mogel predstavljati, da bo nekega dne Kotlje krasila sodobna knjižnjica. A danes je vse drugače kot nekoč. Nekdanjima dvema ali trem televizijskim programom se je pridružilo sto novih, kar pa nikakor ne pomeni, da gledamo danes stokrat boljše programske vsebine. Tudi časopisov in najrazličnejših publikacij je danes neprimerno več kot nekoč, a količina s seboj ne prinese samo kakovosti, zato je danes tudi veliko več nekvalitetnega tiska, ki z ničimer ne bogati svojih bralcev.

BILL GATES NAPOVEDUJE REVOLUCIJO.

V PRIHODNOSTI BOMO KNJIGE BRALI NA INTERNETU.

Gramofonske plošče so zamenjali CD-ji, filme na kasetah so zamenjali filmi v DVD formatu, velike telefonske slušalke in vrtljive številčnice pa so nasledili telefončki, ki imajo toliko funkcij, da nihče ne pozna vseh.

Pridite in se prepričajte sami. Vrata Koroške osrednje knjižnice dr. Franca Sušnika so odprta vsem, ki so v svet knjig že vstopili, pa tudi tistim, ki oklevajo, misleč, da je za knjige škoda časa. Vstopite, in ne bo vam žal.

Dobrodošli!

28. avgusta 1986 je Martin Luther King, borec za človekove pravice rekel:

I HAVE A DREAM!

Štirideset let kasneje se je neznana škotska gospa Susan Boyle prijavila na pevsko avdicijo Britain's Got Talent. Naslednje leto si je njen spot ogledalo več kot 100 milijonov ljudi.

I DREAMED
A DREAM
...

Francoski pisatelj iz devetnajstega stoletja Victor Hugo je trdil:

Tudi Virginia Woolf, britanska modernistična pisateljica, ki je živel v prvi polovici dvajsetega stoletja, je bila prepričana, da so sanje pomembne.

VENDAR PA PRAV
V MIROVANJU,
V NAŠIH SANJAH,
ZAKRITA
RESNICA VČASIH
PRIPLAVA NA VRH.

NIČ NE MORE
USTVARITI
PRIHODNOSTI
BOLJE OD
SANJ.

Če hočeš uresničiti sanje, potrebuješ znanje. Direktor Googla Eric Schmidt verjame:

... DA JE SEDENJE
IN BRANJE KNJIGE
NAJBOLJŠI NAČIN,
DA SE ČESA
RESNIČNO NAUČIŠ.

*In zgodba
se nadaljuje ...*